Laillisuusvalvonta 09.04.2018

kirjaamo@stm.fi

Lausuntopyyntö 26.3.2018 / (STM/1443/2018)

HAK; Hätäkeskuslaitoksen lausunto, HE (15/2017 vp) täydentäminen ensihoitopalvelun ilmailupalveluita koskevilla säännöksillä

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Hätäkeskuslaitokselta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi annetun hallituksen esityksen (HE 15/2017 vp) täydentämiseksi ensihoidon ilmailupalveluja koskevilla säännöksillä.

Hätäkeskuslaitoksen lausuu ensihoidon ilmailupalveluiden järjestämisestä sote-uudistuksessa seuraavaa:

Tällä hetkellä Hätäkeskuslaitoksen hätäkeskuspalveluun liittyvä ensihoidon ilmailutoiminta käsittää viiden yliopistollisen sairaanhoitopiirin omistaman FinnHEMS Oy:n (myöhemmin FinnHEMS) helikopteritoiminnan. Tarvittaessa toiminnassa käytetään myös Rajavartiolaitoksen helikoptereita.

Terveydenhuoltolain 46 §:n mukaan erityisvastuualueen ensihoitokeskukset sovittavat yhteen Hätäkeskuslaitokselle annettavat lääkärihelikopterin hälytysohjeet. FinnHEMS:n helikopterit ovat tähän saakka olleet osa ensihoitopalvelun kalustoa, joka hälytetään tehtävälle hälytysohjeen mukaisesti. Sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on ensihoitopalvelua järjestäessään mm. laadittava hälytysohjeet ja muut ensihoitopalvelua koskevat ohjeet, jotka erityisvastuualueen ensihoitokeskus sovittaa yhteen Hätäkeskuslaitokselle annettaviksi.

Hätäkeskuslaitoksen toiminnan kannalta on välttämätöntä, että hätäkeskustoimintaan osallistuva viranomainen antaa toimialaansa liittyvät tehtävien käsittelyä ja välittämistä ja muuta ilmoituksen tai tehtävän hoitamista koskevat ohjeet ja suunnitelmat Hätäkeskuslaitokselle. Valtakunnalliset suunnitelmat ja ohjeet käsitellään ja sovitetaan yhteen ennen niiden käyttöönottoa Hätäkeskuslaitoksen valtakunnallisessa yhteistyöryhmässä (laki hätäkeskustoiminnasta 14 §).

Hätäkeskuslaitoksen valtakunnallisen yhteistyöryhmän tehtävänä on valtakunnan tasolla riskiarvio- ja tehtävien käsittelyohjeistusten sekä yhteistoimintaa koskevien ja hätäkeskuksen teknisiä toimintatapoja koskevien asioiden käsittely ja toimintamallien koordinointi (asetus hätäkeskustoiminnasta 6 §).

Osoite | Address
Hätäkeskuslaitos
PL 112, FI-28131 PORI

Nödcentralsverket
PB 112, FI-28131 BJÖRNEBORG

Puhelin | Telefon
+358 (0)295 480 112

Faksi | Telefax
+358 (0)295 411 800

E-mail
hatakeskuslaitos@112.fi

etunimi.sukunimi@112.fi
forstnamn.efternamn@112.fi

www.112.fi

Nyt lausuttavana olevassa luonnoksessa hallituksen esitykseksi ensihoidon ilmailupalvelun järjestämisvastuu on ehdotettu keskitettäväksi Pirkanmaan maakunnalle. Samalla FinnHEMS siirrettäisiin kokonaan Pirkanmaan maakunnan omistukseen ja yhtiöstä ja sen tehtävistä säädettäisiin luonnoksessa esitetyn mukaisesti. FinnHEMS toimisi esityksen mukaan Pirkanmaan maakunnan järjestämisvastuulle kuuluvien ensihoitopalvelun ilmailupalveluiden tuottajana.

Maakuntien olisi jatkossa laadittava Hätäkeskuslaitokselle annettavat hälytysohjeet. Nyt lausuttavana olevasta luonnoksesta ei ilmene, miten tämä ohjaus on tarkoitus uudessa toimintamallissa toteuttaa. Hätäkeskuslaitoksen näkemyksen mukaan hälytysohjeiden laadinta tulisi keskittää valtakunnallisesti Hätäkeskuslaitoksen toimintaa ohjaavalle taholle. Hätäkeskuslaitos katsoo, että sosiaali- ja terveysministeriöllä tulisi olla tosiasiallinen mahdollisuus ohjata toimintaa niiltä osin, kuin kyse on hälytysohjeiden antamisesta. Suuntausta, jonka mukaan toiminnan ohjaus hajautuisi usealle eri toimijalle, ei voida pitää hyvänä eikä Hätäkeskuslaitoksen toiminnan näkökulmasta perusteltuna.

Hätäkeskuslaitoksen kannalta oleellista on, että Hätäkeskuslaitokselle annettavat hälytysohjeet ovat rakenteeltaan valtakunnallisesti yhdenmukaiset ja tietojärjestelmään syötettävässä muodossa. Menettelytavat ensihoitopalvelun hälyttämiseksi eivät saa jäädä yksittäisen hätäkeskuspäivystäjän muistin ja ymmärryksen varaan, vaan hälyttämisen tulee tapahtua aina yhdenmukaisen ohjeistuksen mukaisesti tilanteen niin vaatiessa.

Yllä olevan perusteella Hätäkeskuslaitos katsoo, että FinnHEMS:n hälytystoiminnan ohjauksen tulee jatkossakin olla valtakunnallisesti koordinoitua, vaikka toimintojen järjestämisvastuu muutoin siirtyisi Pirkanmaan maakunnalle.

Hätäkeskuslaitoksen johtaja Martti Kunnasvuori

Lakimies, laillisuusvalvonta Noora Jokela

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Hätäkeskuslaitos 09.04.2018 klo 12:37. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu Sosiaali- ja terveysministeriö, kirjaamo

Osoite | Address
Hätäkeskuslaitos
PL 112, FI-28131 PORI

Nödcentralsverket
PB 112, FI-28131 BJÖRNEBORG

Puhelin | Telefon
+358 (0)295 480 112

Faksi | Telefax
+358 (0)295 411 800

E-mail
hatakeskuslaitos@112.fi

etunimi.sukunimi@112.fi
forstnamn.efternamn@112.fi

www.112.fi

Osoite | Address
Hätäkeskuslaitos
PL 112, FI-28131 PORI

Nödcentralsverket
PB 112, FI-28131 BJÖRNEBORG

Puhelin | Telefon
+358 (0)295 480 112

Faksi | Telefax
+358 (0)295 411 800

E-mail
hatakeskuslaitos@112.fi

etunimi.sukunimi@112.fi
forstnamn.efternamn@112.fi

www.112.fi